

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Németh és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh Mónika Regina pártfogó ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Kemény Balázs jogtanácsos által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt a Pest Megyei Bíróságon 18. P. 20.285/2005. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2. Pf. 21.025/2006/20. számú ítéletével elbírált perében - a jogerős ítélet ellen - a felperes részéről 31. sorszám alatt előterjesztett, és Pfv. 3. sorszám alatt megindokolt felülvizsgálati kérelem alapján - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját 6.500 (hatezeröttszáz) forintban állapítja meg. Felhívja a Legfelsőbb Bíróság Költségvetési és Ellátási Főosztályát a pártfogó ügyvéd díjának kiutalása iránt.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet a felperes keresetét - amelyben személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását, az alperes 500.000 forint kártérítésben való marasztalását kérte - elutasította, és a felperest - összesen - 41.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, annak megállapítása mellett, hogy a pártfogó ügyvéd díját, valamint a le nem rótt kereseti és fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A jogerős ítélet alapját képező tényállás értelmében a felperes a Győri Keksz Kft. által a „Pilóta” keksz gyártásának 50. évfordulója

alkalmából rendezett nyereményjátékon részt vett, és a játék egyik nyerteseként 2004. tavaszán ciprusi utazást is nyert. Ezt követően is rendszeresen vásárolt akciós „Pilóta” kekszet, annak reményében, hogy ismét nyerni fog.

A felperes édesanyja 2004. június 1. napján 20. csomag, június 2-án 6 csomag (multipack csomagolású) „Pilóta” kekszet vásárolt az alperes által üzemeltetett áruházban, amelyből 18 csomag kekszet június 2-án átadott a felperesnek a másik áruház parkolójában (a felperes hátizsákjába pakolva). Ezt követően ment be a felperes az alperes által üzemeltetett áruházba, azonban nem mutatta be az áruház dolgozóinak a hátizsákjában lévő 18 csomag „Pilóta” kekszet, illetve a vásárlást igazoló blokkot. A blokkot az áruházban kezdte el keresni, ennek során a hátizsákjában lévő 18 csomag „Pilóta” kekszet egy üres dobozba ki- majd visszapakolta.

A felperes magatartását az egyik vásárló a pénztárosnak jelentette. A felperes vásárlását és fizetését követően a biztonsági őr felszólította a felperest annak igazolására, hogy a hátizsákjában lévő „Pilóta” kekszek honnan származnak. A felperes a felszólításnak nem tett eleget, ezért az áruház vezetője értesítette a rendőrséget, majd jegyzőkönyvet vettek fel arról, hogy a felperes táskájában 16 csomag, összesen 3024 forint értékű „Pilóta” kekszet találtak, amelyet a felperes térítés nélkül szándékozott az áruházból elvinni. A 16 csomag „Pilóta” kekszet visszatartották. Az alperes szabálysértés miatt feljelentést tett a felperes ellen. A Kecskeméti Városi Bíróság 6. Sz. 606/2004. számú határozatával a felperes ellen lopással elkövetett szabálysértés miatt indult eljárást 2004. október 15. napján megszüntette, megállapítva, hogy a felperes nem követett el szabálysértést. Ezt követően, 2004. november 11-én az alperes 16 csomag „Pilóta” kekszet kiadott a felperesnek.

A jelen perben hozott jogerős ítélet álláspontja szerint az alperes nem sértette meg a felperes jó hírnevét - illetve becsületét és emberi méltóságát - azzal, hogy a felperest lopással gyanúsította és feljelentette. A felperes az ellenőrzéskor nem tudta igazolni a 16 csomag „Pilóta” keksz eredetét, így a feljelentés való tényeken alapult. Az ellenőrzésre egyébként a felperes félreérthető magatartása miatt került sor. Azzal ugyanis, hogy a felperes a hátizsákjában lévő árut - a vásárlás megkezdése előtt - nem mutatta be az alperesnek, majd az árut az áruházban ki- és bepakolta, alapos okot szolgáltatott az ellenőrzésre. Az alperes tehát jogsértést nem követett el, jogsértés hiányában pedig alaptalan a felperes vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igénye.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a keresetnek történő helyt adás, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 75. § (1) bekezdés, a 78. § (1) bekezdés, valamint a 84. § (1) bekezdés a/ és e/ pontjának, továbbá a Pp. 195. § (1) bekezdés, 196. § és a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseit. A perben eljáró bíróságok ugyanis figyelmen kívül hagyták azt a tényt, hogy a szabálysértési eljárás során bizonyítást nyert, hogy nem követett el tulajdon elleni szabálysértést. Figyelmen kívül hagyták azt is, hogy az alperes annak ellenére tett ellene feljelentést, hogy öt nappal korábban, 2004. június 3-án számlával igazolta a keksz eredetét. Ilyen körülmények között a feljelentés, annak állítása, hogy „a felperes ellopta a tulajdonát képező kekszeket” álláspontja szerint jogsértő volt. A lopással való gyanúsítás önmagában valótlan és sértő, ezért a feljelentés a felperes jó hírnevét és a becsületét is sérti.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt indokok alapján nem jogszabálysértő.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnev védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jó hírnev sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján személyiségvédelmet a valótlan, sértő tényállítás, illetve a kifejezésmódjában indokolatlanul sértő, bántó vélemény alapo meg.

Valamely hatóság előtti eljárás kezdeményezése - így szabálysértési eljárás kezdeményezése - önmagában személyiségvédelmet nem alapo meg a feljelentésben szabálysértés elkövetésével meggyanúsított személy javára. A megindult eljárás keretében dönthető el ugyanis az, hogy alapos vagy alaptalan volt-e a szabálysértési eljárás szabályai szerint érvényesített jog (2002/624. számú elvi határozat).

A személyhez fűződő jog megsértését jelentheti ugyanakkor, ha a feljelentés nyilvánvalóan valótlan tényeken alapult. Ennek megítélésakor a polgári perben eljáró bíróságot határozatának meghozatalában a szabálysértési hatóság határozata nem köti (Pp. 4. § (1) bekezdés).

A perben eljáró bíróságok a per adatainak - közöttük a szabálysértési eljárásban beszerzett bizonyítékoknak - együttes mérlegelésével foglalhattak állást abban a kérdésben, hogy a

felperes által 2004. június 3. napját követően az alperesnek bemutatott számla a 2004. június 2-án felvett jegyzőkönyvben foglalt megállapításokat egyértelműen cáfolta-e, vagyis egyértelműen bizonyította-e, hogy a kérdéses árú nem az alperes üzletéből származott. Ehhez képest lehetett állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alperes a feljelentésében való, vagy valótlan tényeket ismertetett-e.

A Pp. 206. § (1) bekezdés értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A bizonyítékok mérlegelése akkor törvénysértő, akkor ad alapot azok (és a jogerős döntés) felülmérlegelésére, ha a bíróság a bizonyítékokból okszerűen nem következő, logikailag ellentmondásos következtetésre jut, vagy iratellenes megállapítást tesz. A jelen esetben ez azonban nem állapítható meg.

A felperes a másik áruházban vásárolt „Pilóta” kekszek bizonylatát a 2005. április 21. napján tartott tárgyaláson felmutatta. A 18.P. 20.285/2005/8. számú jegyzőkönyv szerint vevő (vásárló) X.Y. (amelyet később X.Y-né névre kijavítottak) volt. A számlán az első sorszámon 6 csomag Pilóta Multipack keksz került feltüntetésre, 2.754 forint értékben.

Felperes édesanyja tanúként vallotta (15. sorszámu jkv. 2. oldal), hogy a kérdéses napon 18 csomag (nem multipack csomagolású) kekszet vitt magával, és ezeket adta át a felperes részére. Arról is vallott, hogy az előző nap vásárolt 20 csomag (nem multipack csomagolású) keksz blokkját nem találta meg.

Az alperes által 2004. június 2-án felvett jegyzőkönyv szerint a felperesnél 16 darab (189 forintos) Pilóta kekszet találtak, amelynek eredetét a felperes igazolni nem tudta. E kekszek nem multipack csomagolású kekszek voltak. Az alperes üzletvezetője tanúként vallotta (27.sorszámu jkv. 2 oldal), hogy a felperes néhány nap múlva jelentkezett, és felmutatott egy számlát arról, hogy a másik áruházban vásároltak Trio pack (multipack) Pilóta kekszet, azonban az általa vezetett üzletben Trio pack Pilóta kekszet nem forgalmaztak. Arról is vallott, hogy a felperesnél nem Trio pack kekszet találtak. Ebből következik, hogy a felperes által bemutatott számla nem azokra a Pilóta kekszre vonatkozott, amelyeket az alperes áruházában a táskájában találtak.

E bizonyítékok alapján nem okszerűtlen a jogerős ítéletnek az a következtetése, hogy az alperes a feljelentésében tényszerűen közölte azokat az adatokat, amelyek álláspontja szerint a szabálysértés elkövetését megalapozták. A feljelentés tehát a felperes személyére vonatkozó, valótlan tényállítást nem tartalmazott, ezért a feljelentés megtételével (függetlenül attól,

hogy a szabálysértési eljárásban a bíróság nem állapította meg a felperes terhére a lopás elkövetését) az alperes a felperes személyhez fűződő jogait nem sértette meg. Valótlan tényállítás hiányában a felperesnek a jogsértés megállapítása iránti keresete, jogellenes magatartás hiányában pedig a kártérítés iránti keresete is alaptalan volt.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt indokok alapján nem jogszabálysértő. Ezért azt Pp. 275. § (3) bekezdés alkalmazásával hatályában fenntartotta. A pártfogó ügyvéd díját a 7/2002. (III. 30.) IM. r. 5. § (1) és (2) bekezdés alapján állapította meg, amelynek kiutalásáról az 5. § (6) bekezdés értelmében a Legfelsőbb bíróság Költségvetési Főosztályának kell intézkednie. Az alperesnek a felülvizsgálati eljárás során költsége nem merült fel, ezért a perköltségről rendelkezni nem kellett. A pártfogó ügyvéd díját és a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. r. 13. § (1) bekezdés és a 14. § értelmében az állam viseli.

Budapest, 2007. december 12.

dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Angyalné dr. Demeter Judit sk. előadó bíró, dr. Mészáros Mátyás sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő